

รายงานการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางริดสีดวงทวาร

แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

Factor Affecting Health Behavior among Patients Seeking Care at Colorectal
Care Clinic of Out Patients Department Chulalongkorn Hospital,
Thai Red Cross Society.

ศิริพร กิตติเสรีกุล¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางริดสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ผู้ที่มารับบริการทางริดสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จำนวน 502 คน โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 222 คน โดยจะทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย ตามสัดส่วน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยที่สำคัญพบว่า ปัจจัยทางชีวสังคม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางริดสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ปัจจัยด้านเจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยอื่นที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 โดยมีตัวแปรร่วมทำนาย พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ เจตคติ และปัจจัยอื่น โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.10 ซึ่งตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายได้ดีที่สุด คือ เจตคติ คิดเป็นร้อยละ10.10

¹ บัณฑิตวิทยาลัย หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ วิทยาลัยนครราชสีมา

คำสำคัญ พฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับ บริการทางโรคสีดวงทวาร

Abstract

The Objectives of this descriptive research were to study factors affecting health behavior among patients seeking care at colorectal care clinic .Two hundred and twenty two students were selected by stratified random sampling. The instrument used for data collection was the questionnaire developed by the researcher. The data were analyzed for percentage, mean, standards deviation, Chi - square test, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The results of this study were as follows: The biosocial factors had no significant relationship with factor affecting health behavior among patients seeking care at colorectal care clinic. Predisposing factors namely attitude towards health promotion had significant relationship with factor affecting health behavior among patients seeking care at colorectal care clinic at a statistical significance level of .01.While enabling factors had significant relationship with factor affecting health behavior among patients seeking care at colorectal care clinic at a statistical significance level of .01. Reinforcing factors had significant

relationship with factor affecting health behavior among patients seeking care at colorectal care clinic at a statistical significance level of .01.Where as the variables that could best jointly predict their health promotion behaviors were value, attitudes and enabling factors. These factors could predict health promotion behaviors for 14.10 percent of the cases. Attitude was the best predicting variable which was able to predict behaviors for 10.10 percent.

Keyword Health Behavior among Patients Seeking Care at Colorectal Care Clinic

ความเป็นมา

พฤติกรรมในการดำรงชีวิตที่ไม่ถูกต้อง เช่น การสูบบุหรี่ การดื่มสุรา การรับประทานอาหารที่ไม่ครบ 5 หมู่ขาดการออกกำลังกาย และภาวะเครียด เป็นต้น ซึ่งโรคไม่ติดต่อเหล่านี้ล้วนแต่เป็น ปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคต่าง ๆ ได้รวมถึงโรคริดสีดวงทวารหนัก ซึ่งปัจจุบันมีผู้ที่เป็นโรคนี้เพิ่มขึ้นมาเรื่อย ๆ ดังนั้น ต้องอาศัยระยะเวลา และค่าใช้จ่ายทั้งในส่วนของรัฐ และตัวผู้ป่วยเองเป็นจำนวนมาก (วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล, 2548) สถานการณ์ดังกล่าวนี้ทำให้มีกลยุทธ์ใหม่ในการแก้ปัญหาสาธารณสุขของประเทศ องค์การอนามัยโลกเสนอแนะว่า การใช้การส่งเสริมสุขภาพเป็นกลยุทธ์ที่สามารถ

แก้ปัญหาโรคไม่ติดต่อให้ประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี (สฤติ ภูทองไสย, 2541)

บริการพยาบาลเป็นหนึ่งในระบบบริการสาธารณสุขที่สมาชิกทุกคนต้องรับผิดชอบในด้านสุขภาพอนามัยของประชาชน พยาบาลเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีความรู้ความสามารถทั้งการดูแลช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ (กองการพยาบาล, 2542) เป็นผู้นำการเคลื่อนไหวของการส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ซึ่งพยาบาลต้องพัฒนาความรู้ความสามารถให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในเรื่องการเจ็บป่วยโรคที่เกิดจากพฤติกรรม วิธีการดำเนินชีวิตและโรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมงานพยาบาลจึงต้องเน้นไปที่การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การบริการจะออกไปสู่บ้านและชุมชนมากขึ้น

ผู้วิจัยซึ่งเป็นหนึ่งในบุคลากรสาธารณสุขด้านการพยาบาลซึ่งปฏิบัติงานในแผนกคลินิกโรคผิวหนังและ สำนัใหญ่ ร.พ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ซึ่งเห็นว่ามีผู้มารับบริการเพิ่มขึ้นทุกปี โดยจากสถิติยอดผู้มารับบริการในหน่วยนี้จึงทำให้มีความสนใจในการที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนังและ สำนัใหญ่ ร.พ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายทางด้านการส่งเสริมสุขภาพของ

ผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนัง เพราะผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนัง ในอนาคตจะต้องมีบทบาทในด้านการส่งเสริมสุขภาพของตนเองและจะส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเองอย่างแท้จริง รวมถึงมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลให้ได้มาตรฐานเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีในการสร้างเสริมสุขภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนัง ที่แผนกผู้ป่วยนอก ร.พ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

2. วัตถุประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนังที่แผนกผู้ป่วยนอก ร.พ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนัง ที่แผนกผู้ป่วยนอก ร.พ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ได้แก่ ปัจจัยทางชีวสังคม ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม

3. เพื่อศึกษาตัวแปรที่สามารถร่วมกันกำหนดพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนัง ที่แผนกผู้ป่วยนอก ร.พ. จุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

สมมติฐานงานวิจัย

1. ปัจจัยนำเข้า การส่งเสริมสุขภาพ และการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

2. ปัจจัยเอื้อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

3. ปัจจัยเสริม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จำนวน 502 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จำนวน 222 คน ตามวิธีของ Taro Yamane โดยทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย ตามสัดส่วน ตามชั้นของประชากร โดยการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและมีการตรวจสอบคุณภาพ

ของเครื่องมือวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางชีวสังคมกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของ โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยค่าไคสแควร์ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริมต่อพฤติกรรมผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทยการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์หาตัวแปรทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร โดยใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย

ปัจจัยทางชีวสังคมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคสีดวงทวาร แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย ปัจจัยนำเข้าด้านเจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยเอื้อที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีตัวแปรร่วม ทำนายพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ เจตคติและปัจจัยเอื้อ โดยตัวแปรทั้ง 2 ตัว สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการ

ส่งเสริมสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 14.10 ซึ่งตัวแปรที่มีอำนาจในการทำนายได้ดีที่สุด คือ เจตคติ คิดเป็นร้อยละ 10.10

สรุปผลการวิจัย

พฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกายได้ อย่างถูกต้องพึงประสงค์ ต้องเป็นไปตามทฤษฎี PRECEDE Model ที่ได้นำมาวิเคราะห์ และทำให้ทราบว่า ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ป่วยที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกายแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย

ปัจจัยทางชีวสังคมได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน รายได้ ของครอบครัว อาชีพของผู้ที่มารับบริการ ภูมิฐานะไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งไม่สามารถยอมรับสมมติฐานที่ 1 ได้

ปัจจัยนำในส่วนที่เป็นเจตคติต่อการส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพและการรับรู้ประโยชน์ของการส่งเสริมสุขภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพโดยรวมทุกด้านของ ผู้ที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกาย ซึ่งยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2 ได้เพียงบางส่วน

ปัจจัยเอื้อ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพรวมทุกด้าน

ของผู้ที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

ปัจจัยเสริมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพรวมทุกด้านของผู้ที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 มี

ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 จำนวน 2 ตัวแปร คือ เจตคติต่อพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพและปัจจัยเอื้อต่อพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพ ตามลำดับ ดังนั้นจึงสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 คือ ปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ และปัจจัยเสริม สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้ที่มารับบริการทางโรคผิวหนังทางกาย ได้ดีกว่าตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเพียงตัวแปรเดียว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้มารับบริการ มีเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพต้องให้ผู้มารับบริการมีประสบการณ์ตรงจากการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยที่ครอบครัวจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ให้ผู้มารับบริการ สังเกตตัวแบบว่าทำพฤติกรรมอะไรแล้วมีผลอะไรเกิดขึ้นตามหลัง ให้ปฏิบัติพฤติกรรมกรรมการส่งเสริมสุขภาพที่ถูกต้องเสมอ ๆ

ผู้ที่มารับบริการทางจิตเวชทางทวาร ก็จะมีเจตคติที่สอดคล้องกับสิ่งที่ทำ

2. ควรจัดให้มีแหล่งส่งเสริมสุขภาพที่เพียงพอและเป็นไปตามความต้องการของผู้ที่มารับบริการทางจิตเวชทางทวาร เช่น มีลานออกกำลังกาย มีอุปกรณ์การออกกำลังกายที่เพียงพอ มีสถานที่สอนการทำสันทนาการในโรงพยาบาล เพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้มารับบริการทางจิตเวชทางทวาร มีการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพไปในทางที่ถูกต้อง

3. ควรกำหนดนโยบาย กลวิธีต่าง ๆ และโครงการที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการส่งเสริมสุขภาพ จัดให้มีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพที่เพียงพอโดยที่ครอบคลุมต้องมีส่วนกระตุ้นและสนับสนุน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ควรจัดให้ผู้มารับบริการมีประสบการณ์ตรงในการส่งเสริมสุขภาพ เช่น ให้ประกอบอาหารตามหลักโภชนาการรับประทานเอง และมีการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ควรมีการจัดสิ่งแวดล้อมในชุมชนหรือหมู่บ้านให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติพฤติกรรมสุขภาพ เช่น ไม่ขายน้ำอัดลม อาหารหมักดองในชุมชนหรือหมู่บ้าน เพื่อเพิ่มเจตคติที่ดีต่อการส่งเสริมสุขภาพ นำไปสู่การมีพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

2. จัดโครงการ/กิจกรรม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ ในด้านการบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย การผ่อนคลายความเครียด ที่ถูกต้องให้กับผู้ป่วยทางจิตเวชทางทวาร โดยส่งเสริมสนับสนุน และกระตุ้น ให้เกิดพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เช่น มีการจัด

สถานที่และวัสดุอุปกรณ์อำนวยความสะดวกในการออกกำลังกาย ส่งเสริมการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์โดยหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติด และของมีเมาทุกชนิด จัดให้มีการผ่อนคลายความเครียด เช่น นั่งสมาธิร้องเพลง จัดตั้งชมรมต่างๆ เช่น ชมรมดนตรีบำบัดร้องเพลง ดนตรีไทย เพื่อให้ผู้ป่วยทางจิตเวชทางทวารมีส่วนร่วมเป็นต้น

3. ในการมารับบริการตรวจรักษาควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่สำหรับให้ความรู้ รับบริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ หรือมีการจัดให้มีการประชุมสัมมนา เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ โดยให้ผู้ป่วยทางจิตเวชทางทวารเป็นผู้มีส่วนร่วมในการ หาแนวทาง เพื่อทำให้เกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ดี โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิอาสาสมัครทางด้านสุขภาพคอยให้ความช่วยเหลือเป็นที่ปรึกษาชี้แนะแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างจริงจัง

4. จัดให้มีวิดิทัศน์แนะนำการปฏิบัติตนละให้ความรู้แก่ผู้มารับบริการระหว่างการรอเวลาในการพบแพทย์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษากลุ่มผู้ป่วยที่มาตรวจแผนกผู้ป่วยนอกอื่นๆ เช่น แผนกศัลยกรรมเต้านม แผนกศัลยกรรมตกแต่ง ที่ไม่เหมือนกัน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบใหม่ ๆ และนำมาเปรียบเทียบให้ได้ผลที่ชัดเจนและครอบคลุมยิ่งขึ้น

2. ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปศึกษาวิจัยเชิงทดลองประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมสุขภาพที่พัฒนาขึ้นจากผลการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กองสุศึกษา กระทรวงสาธารณสุข. (2542). แนวคิด ทฤษฎี และการนำไปใช้ในการดำเนินงาน สุขศึกษาและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ. นนทบุรี. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข,
- ธนวรรณ อัมสมบุรณ์. (2532). การสอนสุศึกษาเพื่อพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ. วารสารสุศึกษา พลศึกษา สันทนการ. 15(4): 11-15.
- ปริญญ ทวีชัยการ. (2544). เอกสารเผยแพร่ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง
- ไพโรจน์ พรหมพันธุ์. (2540). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของคณงานโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัยมหิดล.
- วสันต์ ศิลปสุวรรณ และ พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. (2542). การวางแผนและประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพ: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เจริญดีการพิมพ์,
- วาทีนา ทาตาญ. (2545). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วารินทร์ ปุยทอง. (2547). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังดัง อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิทยาลัยแพทยศาสตร์กรุงเทพมหานครและวชิรพยาบาล. (2548). การประชุมวิชาการพยาบาลประจำปี เรื่อง บทบาทพยาบาลกับการสร้างเสริมสุขภาพ ณ ห้องประชุมชั้น 6 อาคารเพชรรัตน์. กรุงเทพฯ
- Cronbach, L.J. (1970). **Essential of Psychological Testing**. New York Harper & Row Publishers.
- Flury, J. (1993). An Exploration of the Role of Social Networks in Cardiovascular Risk Reduction. **Heart&Lung** 22 (March -April): 134 – 141.
- Green, L.W. (1980). **Health Education Planning: A Diagnostic Approach**. California, U.S.A. Mayfield Publishing Company,
- Green, L.W. and M.W. Kreuter. (1991). **Health Promotion Planning; An Educational and Environmental Approach**. London Mayfield Publishing Company.
- Kemn, J. and A. Close. (1995). **Health Promotion Theory and Practice**. London. Mac Millan Press
- Lauver, D. (1992). A Theory of Care-seeking Behavior Image. **Journal of Nursing Scholarship** 24 (4): 10.
- Lazarus, R.S. and S. Folkman. (1984). **Stress, Appraisal, Coping and Adaptation Outcome**. New York. Spring Publishing Company.